

Utbildningsnämnden

Pedagogiska måltider i skolan och förskolan

Motion av Sidney Holm (MP) den 16 juni.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen med hänvisning till att pedagogiska måltider redan finns inom skolan och förskolan samt att beslut bör vara varje huvudmans/anordnares.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden ska besvara en motion från Miljöpartiet om att det ska införas pedagogiska måltider från förskolan till årskurs sex. Utbildningsenheten instämmer med motionären att skolmåltiden med barn och elever kan vara ett bra undervisningstillfälle. Likaså instämmer utbildningsenheten med motionären att barn och elever ska vara delaktiga, då skolmåltiden är en del av utbildningen i skolan. Utbildningsenheten har i enkätform tillfrågat Nackas förskolor och skolor om pedagogiska måltider. Utbildningsenheten anser att motionen bör avslås då pedagogiska måltider förekommer på de flesta enheter, samt att beslutet bör vara varje huvudmans/anordnares.

Förslagen i motionen

Sidney Holm (MP) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 16 juni 2014 en motion med förslag om att det ska införas pedagogiska måltider i förskolan och skolan upp till årskurs sex och att det ska tas fram mål och riktlinjer för dessa. Kommunstyrelsens arbetsutskott har överlämnat motionen till utbildningsnämnden för utredning och förslag till beslut i samband med mål och budget.

Motionären föreslår att kommunen ska börja med pedagogiska måltider i skolan där lärare får äta gratis lunch tillsammans med barnen och på betald arbetstid. Den pedagogiska lunchen ska ingå i lärarnas arbetstid och maten kan ses som ett arbetsredskap. Lunchen/ arbetstidsdelen bör vara minst 20 minuter. Måltiden ska ge utmärkta tillfällen att prata om mat och hälsa, mat från olika kulturer, mattraditioner, ekologi och miljömässig hållbarhet. Lärarna kan spela en viktig roll för elevernas psykosociala välbefinnande och barn och elever kan vara delaktiga, t.ex. genom att duka och vara delaktig vid framtagande av matsedeln.

Enhetens utredning och bedömning

Utbildningsenheten instämmer med motionären att skolmåltiden med barnen och eleverna kan vara ett bra undervisningstillfälle att prata om t.ex. hälsa, matkulturella skillnader och mat ur ett hållbarhetsperspektiv. Likaså instämmer utbildningsenheten med motionären att barn och elever ska vara delaktiga, t.ex. vid framtagning av matsedeln. Skolmåltiden är en del av utbildningen i skolan och det innebär att skollagens och läroplanens skrivelser om utbildning även omfattar skolmåltiderna. I förarbetena till skollagen skriver regeringen om barns och elevers rätt till inflytande och om det kollektiva inflytandets vikt för demokratisk skolning. ”Barns och elevers kollektiva inflytande på enhetsnivå rör t.ex. generella arbetsmiljöfrågor, den yttre och inre miljön, såsom frågor om förskole- och skolgården, matsalen och därmed också måltider, rastverksamhet och andra frågor av gemensamt intresse.” (Prop. 2009/10:165). Det är skolledarens ansvar att skolans arbetsformer utvecklas så att de gynnar aktivt elevinflytande. Genom att låta eleverna engagera sig i matråd eller lyfta frågorna på klass- och elevråd utvecklas både måltiderna och elevernas kunskap på området.

Utbildningsenheten anser att det är upp till varje huvudman/anordnare att bestämma och eventuellt förhandla med fackliga representanter om hur den pedagogiska måltiden ska regleras arbetstidsmässigt och om den ska vara gratis eller inte.

Utbildningsenheten har i enkätform tillfrågat Nackas förskolor och grundskolor om pedagogiska måltider och 38 förskolor och 14 grundskolor svarade.

Resultat på enkäten

Alla svarande förskolor har pedagogiska måltider på betald arbetstid. Drygt trefjärdedelar tar inte ut någon avgift för dessa. De förskolor som gör det tar ut mellan knappt 7 och högst 15 kronor för måltiderna. Flera förskolor har i kommentarer påtalat att även frukost och mellanmål ingår i avgiften.

Alla svarande grundskolor har pedagogiska måltider för de yngre barnen, de flesta har för alla årskurser. Alla skolor utom en har pedagogiska måltider på betald arbetstid. På fem skolor betalar de anställda för maten, mellan 10 och 15 kronor per måltid.

Mot bakgrund av enkätsvaren samt att det bör vara varje huvudmans/anordnares beslut, anser utbildningsenheten att motionen bör avslås.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Utbildningsenheten föreslår att motionen avslås och därmed blir det inte heller några ökade kostnader.

Fria måltider är normalt beskattningsbart, men för pedagogiska måltider gäller följande enligt Skatteverket: ”Förmån av fri eller subventionerad måltid för lärare eller annan personal vid grundskola, förskola, daghem och fritidshem är av hävd skattefri om personalen vid måltiden har tillsynsskyldighet eller motsvarande ansvar för barn under skolmåltider och andra s.k. pedagogiska måltider.” (SKV M 2013:18)

Jill Salander
Controller
Utbildningsenheten

Bilaga

Motion av Sidney Holm (MP) den 16 juni om pedagogiska måltider i skolan